

لومړی هغه څه چې رسول الله -صلى الله عليه وسلم - ته پرې له وحى پيل وشو؛ ريښتيني خوبونه وو

له ام المؤمنين عائشه رضي الله عنها څخه روايت دى وايي چې: لومړى هغه څه چې رسول الله -صلى الله عليه وسلم - ته پرې له وحى پيل وشو؛ ريښتيني خوبونه وو نو هېڅ خوب به يې نه لیده مگر دا چې د روڼ سهار په څېر به واقع کېده، بيا يې گوښه والي ته ليوالتيا پيدا شوه، نو د حرا په غار کې به د عبادت په موخه گوښه کېده او د شمار شپې به يې عبادت کاوه مخکې لدې چې خپلې کورنۍ ته راشي، نو د دې کار لپاره به يې توبنه برابروله، بيا به خديجې ته راته او د هغې په څېر به يې توبنه برابرېده، تر دې چې حق (جبرائيل - عليه السلام-) ورته راغی، پداسې حال کې چې هغه د حرا په غار کې و، نو ملايکه ورته راغله او ورته يې وويل: « ولوله، هغه وويل: زه لوستونکى نه يم، وايي: زه يې راوښولم او زور يې راکړ تر دې چې ساه مې تنگه شوه، بيا يې خوشې کړم، راته يې وويل: ولوله، ما وويل: زه لوستونکى نه يم، نو راويې نيولم، په دويم ځل يې زور راکړ تر دې چې ساه مې تنگه شوه، بيا يې خوشې کړم، راته يې وويل: ولوله، ما وويل: زه لوستونکى نه يم، نو راويې نيولم، او د دريم ځل لپاره يې زور راکړ، بيا يې خوشې کړم، راته يې وويل: {اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ} [العلق: 1-3] ، ژباړه: ولوله په نوم د رب خپل؛ هغه ذات چې پيدا کړى يې دى، پيدا کړى يې دى انسان له پندې شوې وينې څخه، ولوله او ستا رب د عزت خاوند دى» نو رسول الله صلى الله عليه وسلم پدې آيتونو سره خديجې رضي الله عنها ته راغی پداسې حال کې چې زړه يې لېږزیده، او وېي ويل: «رَمْلُونِي، رَمْلُونِي» يعنې په کاليو کې مې تاو کړئ، هغوى تاو کړ، تر دې چې وېرې ترې لږه، نو خديجې ته يې کېسه وکړه او وېي ويل: «په رښتيا چې په خپل ځان ووېرېدم» خديجې وويل: داسې نه ده، قسم په الله چې الله به دې هېڅکله ذليل نه کړي، ځکه ته خپلوې پالي، د اړمنو لاسنيوى کوې، گټوره سوداگري کوې او نورو سره مرسته کوې، ميلمه پالي، او په حقه د اړمنو مرسته او ملاتړ کوې، نو خديجې خپل د تره زوى ورفه بن نوفل بن اسد بن عبد العزا ته وروست چې نصراني و او د جاهليت پر مهال نصراني شوى و، په عبراني ژبه يې ليکل کولى شو، او د انجيل نه به يې په عبراني ژبه ليکل کولى څومره چې الله تعالى وسه ورکړې وه، حال دا چې هغه يو عمر خورلى انسان و او پروند شوى و، نو خديجې ورته وويل: اې د کاکا زويه، له خپل وراره څخه دې واوړه، نو ورفه ورته وويل: وراره څه وينې، يعنې څه دې ليدلې دي؟ نو رسول صلى الله عليه وسلم پر هغه څه خبر کړ چې ليدلې يې و، ورفه ورته وويل: دا هغه ناموس (راز دار) دى چې الله تعالى پر موسى عليه السلام نازل کړى و، کاش زه هغه مهال ځوان واى (چې ستا ملاتړ او مرسته مې کړى وى)، کاش زه هغه مهال ژوندى واى چې قوم دې تا (له وطنه) وباسي، نو رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: «ايا هغوى به ما وباسي؟» هغه وويل: هو، هر چا چې ستا غونډې څه راوړي، له هغه سره دښمني شوى، که هغه ورځ زه وم نو ټينگه مرسته به دې کوم، بيا ورفه يو څه وخت ژوندى و، بيا مړ شو، او وحې د څه وخت لپاره بنده شوه.

[صحيح دى] [متفق عليه دى]

عائشه رضي الله عنها وايي چې لومړى هغه څه چې رسول الله صلى الله عليه وسلم ته پرې وحى پيل شوه؛ هغه ريښتيني خوبونه و چې په خوب کې به يې ليدل، نو هېڅ خوب به يې نه لیده مگر دا چې د روڼ سهار په څېر به رښتيا کېدل، بيا گوښه والي ته ليواله شو، چې د حرا په غار کې به گوښه کېده، نو مخکې لدې چې خپلې کورنۍ ته راشي هلته به يې په شمار شپې عبادت کاوه، او د ځان سره به يې توبنه وړله، بيا به ام المؤمنين خديجې رضي الله عنها ته ورگرځيده نو د شپو د شمار په کچه به يې توخه وړله، تر دې چې حقه چاره ورته په داسې حال کې راغله چې دى د حرا په غار کې و. نو جبرائيل عليه السلام ورته راغی او ورته يې وويل: ولوله، هغه صلى الله عليه وسلم وفرمايل:

زه لوستل نه شم کولی، فرمایي: راویې نیولم ځانته یې جوښت کړم او زور یې راکړ، تر دې چې زور او سختي راباندې راغله، بیا یې خوشې کړم او ویې ویل: ولوله: ما وویل: لوستل نه شم کولی، نو په دویم ځل یې زور راکړ تر دې چې سختي راباندې راغله بیا یې خوشي کړم راته یې وویل: ولوله، ما وویل: لوستل نه شم کولی، نو راویې نیولم او په دریم ځل یې زور راکړ راته یې وویل: {أَفَرَأَى بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ، خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ. أَفَرَأَى الْأَكْرَمُ { [العلق: 1-3]. نو رسول الله صلی الله علیه وسلم لدې آیتونو سره خپلې مېرمنې ام المؤمنین خدیجې رضي الله عنها ته په داسې حال کې ورغی چې زړه یې د مرگ له وېرې درزیده او ویې فرمایل: په جامو کې مې ونغاړئ، په جامو کې مې ونغاړئ، هغوی په جامو کې ونغاړه تر دې چې وېره ترې لاره، نو خدیجې ته یې وویل، خبره یې کړه او ویې فرمایل: پر ځان له مرگ څخه ووېرېدم، نو خدیجې ورته وویل: داسې نه ده، قسم په الله چې الله به دې هېڅکله ذلیل نه کړي، ته هغه څوک یې چې خپلوي پالې، هغه کمزوري پالې چې خپلې چارې مخته وړلای نه شي، هغه فقیر ته څېر رسوې چې هېڅ نه لري، خلکو ته هغه څه ورکوې چې له نورو سره یې نه شي موندلای، میلمه پالې او د حق په چارو کې مرسته کوې. نو خدیجې ورغه بن نوفل بن اسد بن عبد العزی ته ورووست چې هغه یې د تره زوی و، دی هغه سپری و چې جاهلیت یې پرېښی و او نصراني شوی و، له انجیل څخه به یې په عبراني هغه څه لیکل چې الله یې وسه ورکړې وه، حال دا چې عمر خوړلی و او لید یې له لاسه ورکړی و، نو خدیجې ورته وویل: ای د کاکا زویه، له خپل وراره څخه دې واوړه، ورغه ورته وویل: ای وراره، څه گورې (څه دې لیدلې)؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم پر هغه څه خبر کړ چې لیدلې یې وو، ورغه ورته وویل: دا جبرائیل دی، هغه چې الله پر موسی علیه السلام نازل کړی و، کاش زه دا مهال ځوان وای، کاش زه هغه مهال ژوندی یم چې قوم دې تا وباسي، هغه صلی الله علیه وسلم وفرمایل: آیا هغوی به ما وباسي؟! هغه وویل: هو، هېچا ستا په څېر یو څه نه دي راوړي مگر دا چې زیانمن شوی او دښمني ورسره شوې ده، او که چېرته په هغه ورځ زه ژوندی وم، نو کلکه مرسته به دې وکړم. بیا یو څه وروسته ورغه مړ شو، او وحی د یو څه وخت لپاره وځنډیده.

<https://www.sunnah.global/hadeeth/ps/show/66303>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

